

WOJEWODA MAŁOPOLSKI

WP-IV.9932.1.29.2018

Kraków, 4 kwietnia 2019 r.

Pani
Aneta Wójcik-Orchowicz

Dyrektor
Centrum Administracyjnego nr 2
w Krakowie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r., poz. 998 t.j. z późn. zm.), rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720), rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) oraz upoważnienia do kontroli z 3 grudnia 2018 roku (znak: WP-IV.0030.80.2018), wydanego z upoważnienia Wojewody Małopolskiego przez Jacka Kowalczyka – Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, przeprowadzona została w trybie zwykłym kontrola doraźna w Placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, os. Szkolne 27, 31-977 Kraków.

Czynności kontrolne w siedzibie Placówki zostały przeprowadzone 5 grudnia 2018 roku przez zespół kontrolny w składzie:

- Monika Sacha – inspektor wojewódzki – przewodnicząca zespołu,
- Małgorzata Klimasara – inspektor wojewódzki.

Zakres kontroli obejmował: zweryfikowanie informacji, przekazanych przez Prokuraturę Rejonową w Krakowie, dotyczących organizacji pracy opiekuńczo-wychowawczej w Placówce oraz sposobu zapewnienia opieki 12-letniemu wychowankowi wskazanemu przez prokuraturę w okresie od dnia umieszczenia dziecka w Placówce do dnia kontroli.

Klasyfikacja wg budżetu zadaniowego: Funkcja 13. Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny; zadanie 13.4. Wspieranie rodziny; podzadanie 13.4.2. Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz piecza zastępcza nad dzieckiem; działanie 13.4.2.4. Finansowanie, monitorowanie oraz kontrola realizacji zadań w obszarze wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Okres objęty kontrolą: od 23 stycznia 2018 roku do 5 grudnia 2018 roku.

Ilekróć w wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów, należy przez to rozumieć:

- „ustawa” – ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r., poz. 998 t.j. z późn. zm.),
- „rozporządzenie” – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720),
- „Placówka” – Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego, os. Szkolne 27, 31-977 Kraków,
- MOPS – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie,
- MOW – młodzieżowy ośrodek wychowawczy,
- MOS – młodzieżowy ośrodek socjoterapii.

Ustaleń kontrolnych dokonano w oparciu o udostępnioną dokumentację, jaka była w posiadaniu Placówki w dniu kontroli (teczka osobowa wychowanka została przekazana Prokuraturze Rejonowej dla Krakowa Nowej Huty), a także o pisemne wyjaśnienia złożone przez Panią Anetę Wójcik-Orchowicz – Dyrektora Centrum Administracyjnego nr 2 w Krakowie, przesłane 14 grudnia 2018 roku oraz 3 stycznia 2019 roku.

I. Ustalenia w zakresie kontroli

Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego, os. Szkolne 27, 31-977 Kraków, jest publiczną placówką opiekuńczo-wychowawczą przeznaczoną dla 26 wychowanków.

Podmiotem prowadzącym Placówkę jest Gmina Miejska Kraków, która posiada zezwolenie na prowadzenie Placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, os. Szkolne 27, 31-977 Kraków, wydane decyzją Wojewody Małopolskiego Nr 42/2013 z dnia 7 października 2014 roku (znak: WP-IV.9423.35.2013), zmienione decyzją Nr 25/2016 z dnia 30 grudnia 2016 roku (znak: WP-IV.9931.22.2016).

Kontrolowana Placówka działa w oparciu Regulamin Organizacyjny Centrum Administracyjnego 2, os. Szkolne 27 w Krakowie, zatwierdzony Zarządzeniem Nr 747/2016 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 29.03.2016 roku.

Zarządzeniem Dyrektora Centrum Administracyjnego Nr 2, os. Szkolne 27 w Krakowie z dnia 26 lutego 2016 roku Nr 8 wprowadzono Wewnętrzne Zasady Funkcjonowania Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej działającej w ramach Centrum Administracyjnego Nr 2. W dokumencie został określony sposób postępowania w sytuacji stosowania przemocy przez wychowanka w stosunku do innego wychowanka: w § 5 pn. System motywacyjny - nagrody i konsekwencje, w pkt. 11 zapisano, cyt.: „wychowankowie Placówki mogą otrzymać punkty ujemne, m.in. za używanie przemocy fizycznej, psychicznej i seksualnej w stosunku do innych wychowanków - -3 pkt oraz bezwzględnie notatka służbowa i skierowanie sprawy na Policję.” [pisownia oryginalna]

Z wyjaśnień Pani Dyrektor wynika, cyt.: „W Placówce C. Adm. Nr 2 stosowana jest ustalona gradacja konsekwencji. Po zaobserwowaniu lub otrzymaniu od wychowanka informacji o stosowanych wobec niego aktach agresji werbalnej bądź fizycznej, wychowanek otrzymuje obniżoną punktację w ocenie zachowania. Z potencjalnym sprawcą przeprowadzana jest rozmowa dyscyplinująca w obecności Dyrektora Placówki, pedagoga, terapeuty i/lub psychologa, koordynatora grupy. Podczas rozmowy wychowanek zostaje poinformowany o grożących lub zastosowanych wobec niego konsekwencjach. Wychowanek zostaje zobowiązany do przeproszenia poszkodowanego. W przypadku zaobserwowania lub otrzymania informacji o aktach agresji, wychowawca jest zobowiązany niezwłocznie sporządzić notatkę służbową, która przekazywana jest następnie na Policję, do MOPS oraz do

Sądu Rodzinnego. Po każdorazowym incydencie, wychowawcy mają obowiązek zwiększyć czujność i obserwować relację pomiędzy skonfliktowanymi wychowankami.”.

III. Grupy wychowawcze funkcjonujące na terenie Placówki

W dniu rozpoczęcia czynności kontrolnych w trakcie kontroli doraźnej tj. 5 grudnia 2018 roku w Placówce zgodnie z Książką ewidencji w Placówce umieszczonych było 24 wychowanków w wieku od 13 do 18 lat, w tym:

- 8 wychowanków przebywało w Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych (w Jaworze, Kielcach, Wielkich Drogach, Rusinkowie Koneckim, Kolonii Ossa, Jaworznie, Rembowie, Mszanie Dolnej),
- 1 wychowanek przebywał w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Krakowie,
- 1 wychowanek przebywał w Zakładzie Poprawczym w Pszczynie,
- 1 wychowanek przebywał w Schronisku dla Nieletnich w Gackach.

W Placówce funkcjonowały dwie grupy wychowawcze, tj. Grupa I oraz Grupa II. W dniu kontroli zgodnie z wykazami przekazanymi przez pedagoga, do Grupy I przypisanych było 12 wychowanków, z tego 5 przebywało w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, 1 wychowanek w zakładzie poprawczym, natomiast do Grupy II przypisanych było również 12 wychowanków, z tego 1 przebywał w młodzieżowym ośrodku socjoterapii, 3 wychowanków przebywało w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, 1 wychowanek w schronisku, 1 wychowanek w ośrodku terapii.

Z wyjaśnień Pani Dyrektor wynika, cyt.: „Przydział wychowanków do grup odbywa się po analizie dokumentacji otrzymanej z poprzedniej Placówki lub dokumentacji zgromadzonej przez Pracowników Placówki. Przydziału dokonuje Dyrektor w porozumieniu ze specjalistami pracującymi w Centrum Administracyjnym Nr 2 - psycholog, terapeuta, pedagog i pracownik socjalny oraz wychowawcy koordynatorzy. Przy przydziale do Grup, brany jest pod uwagę wiek dziecka oraz problemy z jakimi przychodzi do Placówki. Nie bez znaczenia jest skąd dziecko przybywa i jaką posiada znajomość chłopców już przebywających w Centrum Administracyjnym Nr 2.”.

[TEKST WYŁĄCZONY Z JAWNOŚCI]

V. Wizja lokalna placówki

Placówka mieści się w wolnostojącym budynku, na os. Szkolnym w Krakowie. W dniu przeprowadzania czynności kontrolnych w siedzibie Placówki, rozkład pomieszczeń oraz rozlokowanie wychowanków przedstawiało się następująco:

- na I piętrze znajdowały się pomieszczenia Grupy II: pokój 3-osobowy, w którym mieszkali chłopcy w wieku: 17 lat, 14 lat, 14 lat (1 przebywał w MOW), pokój 3 osobowy, w którym mieszkali chłopcy w wieku: 15 lat i dwóch w wieku 17 lat (1 przebywał w ośrodku terapii), pokój 2 osobowy, w którym mieszkało 2 chłopców w wieku 17 lat (1 przebywał w schronisku dla nieletnich), pokój 5-osobowy, w którym mieszkali wychowankowie w wieku: dwóch w wieku 15 lat, jeden w wieku 18 lat (2 chłopców przebywało w MOW-ach), pokój wychowawców, aneks kuchenny z wyodrębnioną częścią do wspólnego spożywania posiłków oraz częścią do wypoczynku, WC dla wychowawców, łazienka dla wychowanków z WC wraz miejscem do suszenia odzieży (3 umywalki, 2 prysznice, 2 WC) oraz sala gimnastyczna,
- na II piętrze znajdowały się pomieszczenia Grupy I: pokój 3-osobowy, w którym mieszkali chłopcy w wieku: 17 lat oraz dwóch w wieku 16 lat (1 przebywał w MOW), pokój 4-osobowy, w którym mieszkali chłopcy w wieku: 16 lat (dwóch wychowanków, z tego 1 przebywał w MOW) oraz 17 lat (dwóch wychowanków, z tego 1 przebywał w zakładzie poprawczym), pokój 3-osobowy, w którym mieszkali chłopcy w wieku: 17 lat, 13 lat i 15 lat (2 wychowanków przebywało w MOW), pokój 3-osobowy, w którym mieszkali chłopcy w wieku: 13 lat, 14 lat (1 przebywał w MOW), pokój wychowawców, aneks kuchenny z wyodrębnioną częścią do wspólnego spożywania posiłków, łazienka dla wychowanków z WC oraz miejscem do suszenia odzieży (3 umywalki, 2 prysznice, 2 WC).

Na II piętrze znajdowały się także pomieszczenia administracyjne: sekretariat, gabinet dyrektora, 2 pokoje dla pracowników administracji i księgowości, gabinet psychologa, gabinet pedagoga i pracownika socjalnego, gabinet terapeuty, pokój wychowawcy-koordynatora, pokój socjalny, toaleta dla personelu.

Placówka spełniała warunki lokalowe określone, określone w § 18 ust. 3 rozporządzenia.

Zaznaczyć jednak należy, że zgodnie z art. 230 ust. 1 ustawy, nie później niż do 31 grudnia 2020 r. osiągnięty powinien zostać standard liczby dzieci określony w art. 95 ust. 3 ustawy, zgodnie z którym w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, w tym samym czasie, nie powinno przebywać więcej niż 14 dzieci. Zatem kontrolowana Placówka powinna zostać przekształcona w niewielkie, kameralne jednostki.

Planując przekształcenie Placówki uwzględnić należy przede wszystkim zapis art. 106 ust. 2 ustawy, cyt.: „W budynku może się mieścić tylko jedna placówka opiekuńczo-wychowawcza”. Ustawodawca, zgodnie z zapisem art. 106 ust. 3 ww. ustawy, dopuścił

możliwość funkcjonowania w jednym wielorodzinnym budynku, za zgodą wojewody, więcej niż jednej placówki opiekuńczo-wychowawczej do 14 dzieci, jednak placówki te funkcjonować powinny w lokalach stanowiących odrębną nieruchomość w rozumieniu przepisów o własności lokali. Podkreślić jednak należy, że funkcjonowanie więcej niż jednej placówki opiekuńczo-wychowawczej w budynku, w którym obecnie swoją siedzibę ma kontrolowana Placówka, nie wydaje się odpowiadać zamierzeniom ustawodawcy. Budynek, w którym funkcjonuje Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego na os. Szkolnym w obecnym kształcie nie odpowiada potrzebom małych placówek, które powinny mieć kameralny charakter. Takie rozwiązanie oznacza w większym stopniu kontynuację dotychczas prowadzonych form opieki niż działania zmierzające do pełnej deinstytucjonalizacji.

Wnioski i uwagi

W trakcie czynności kontrolnych prowadzonych w Placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, os. Szkolne 27, 31-977 Kraków stwierdzono, że w Placówce opracowano procedury postępowania m.in. w sytuacji zastosowania przemocy przez wychowanków, zgodnie z którymi postępowano po ujawnieniu stosowania przemocy wobec wychowanka O. Ponadto, zarówno z O., jak i pozostałymi wychowankami Placówki przeprowadzono rozmowy wychowawcze i dyscyplinujące oraz omawiano niewłaściwe zachowania podczas codziennych spotkań społeczności.

Analiza materiałów z kontroli wykazała, że pomimo małolicznych grup, od 5 do 7 wychowanków (pozostali przebywali w innych instytucjach lub byli urlopowani), wzmocnionej obsady kadrowej oraz podjęcia szeregu oddziaływań wychowawczych, kadra zatrudniona w Placówce nie osiągnęła zamierzonych rezultatów wychowawczych, nie wyeliminowano konfliktów między wychowankami oraz ich agresywnych zachowań. W związku z tym, że ww. problemy w Placówce nie zostały rozwiązane wydaje się zalecenie pokontrolne.

ZALECENIE:

Opracowanie i wdrożenie planu naprawczego dla Placówki, w celu zapewniania dzieciom umieszczonym w Placówce poczucia bezpieczeństwa oraz zaspokojenia ich potrzeb, w szczególności emocjonalnych rozwojowych, zdrowotnych, bytowych i społecznych, zgodnie z art. 93 ust. 4 ustawy.

Zespół kontrolny dokonał wpisu w książce kontroli określając zakres i termin przeprowadzonej kontroli.

Pouczenie

Informuję, iż na podstawie art. 197d ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998 t.j. z późn. zm.) oraz § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli przysługuje Pani uprawnienie do złożenia, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, zastrzeżeń do treści wystąpienia pokontrolnego i do zawartego w nim zalecenia pokontrolnego. Jednocześnie, na gruncie art. 197d ust. 4 i 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jest Pani zobowiązana:

- 1) w przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń, do powiadomienia w terminie 30 dni o realizacji zaleceń, rekomendacji, uwag i wniosków oraz załączenie dokumentów potwierdzających realizację,
- 2) w przypadku uwzględnienia zastrzeżeń, do powiadomienia w terminie 30 dni o realizacji zaleceń, rekomendacji, uwag i wniosków, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń oraz załączenie dokumentów potwierdzających realizację.

Przesyłając informację o realizacji zalecenia zawartego w wystąpieniu pokontrolnym, należy przesłać skany dokumentów potwierdzających ich realizację.

Członkowie
zespołu inspektorów

Podpis Dyrektora Wydziału
Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego

Inspektor Wojewódzki

mgr Monika Sacha

Inspektor Wojewódzki

mgr Małgorzata Klimasara

Z up. Wojewody Małopolskiego

Jacek Kowalczyk

Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie

¹A. Na mocy art. 8 ust 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tj. Dz.U. z 2022 r., poz. 902) dokonano wyłączenia jawności informacji publicznej

B. Zakres wyłączenia: dane osobowe wychowanków Centrum Administracyjnego Nr 2 w Krakowie;

C. Podstawa prawna wyłączenia jawności: art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej w związku z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2022 r., poz. 447 ze zm.);

D. Osoba, która dokonała wyłączenia: Dyrektor Centrum Administracyjnego Nr 2 Bożena Kozera;

E. Podmiot w interesie, którego dokonano wyłączenia: wychowankowie Centrum Administracyjnego Nr 2 w Krakowie.